

Początki średniowiecza

Test podsumowujący rozdział IV

imię i nazwisko	
_____	_____
klasa	data

1 Dopisz do każdego opisu postać historyczną, której on dotyczy.

0–3 p.

- _____ – król Niemiec, koronowany w 962 roku na cesarza rzymskiego.
- _____ – władca Franków, który jako pierwszy przyjął chrzest.
- _____ – cesarz bizantyjski, twórca kodeksu prawa rzymskiego nazwanego jego imieniem.

2 Uzupełnij tekst.

0–5 p.

W trakcie walk o ziemię _____ powstawały zakony _____.
Ich członkowie byli jednocześnie zakonnikami i wojownikami. Do najsłynniejszych zgromadzeń tego typu należeli: _____, _____ i _____.

3 Podkreśl właściwe dokończenie zdania.

0–1 p.

Na mocy traktatu w Verdun państwo Franków zostało podzielone pomiędzy wnuków Karola Wielkiego:

- A. Lotara, Pepina Małego i Ludwika Niemca. C. Lotara, Ludwika Niemca i Karola Łysego.
B. Ludwika Niemca, Karola Łysego i Karola Młota. D. Pepina Małego, Karola Młota i Ludwika Niemca.

4 Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe, czy fałszywe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych.

0–4 p.

Pierwszym władcą z dynastii Karolingów był Karol Wielki.	P	F
Minaret to wieża w pobliżu meczetu, z której wierni wzywani są na modlitwę.	P	F
Skutkiem pierwszej wyprawy krzyżowej było powstanie Królestwa Jerozolimskiego.	P	F
Po upadku cesarstwa zachodniorzymskiego na terenach dzisiejszej Francji powstało państwo Franków.	P	F

5 Podaj dwa odłamy chrześcijaństwa, które wykształciły się w wyniku wielkiej schizmy wschodniej.

0–2 p.

- _____
- _____

Grupa B

- 6** Dopisz do każdej postaci historycznej związane z nią wydarzenie z ramki. Jedno z nich jest niepotrzebne.

0–3 p.

*bitwa pod Poitiers, synod w Clermont, ucieczka z Mekki do Medyny,
wielka schizma wschodnia*

Postać historyczna	Wydarzenie
Mahomet	
Karol Młot	
Urban II	

- 7** Wymień trzy skutki wypraw krzyżowych.

0–3 p.

- _____
- _____
- _____

- 8** Ułóż podane wydarzenia w porządku chronologicznym, wstawiając w kratki cyfry od 1 do 4. Rozpocznij od wydarzenia, które miało miejsce najwcześniej.

0–1 p.

 podpisanie układu w Verdun

 zdobycie Akki przez muzułmanów

 synod w Clermont

 wielka schizma wschodnia

- 9** Skreśl w nawiasie błędne informacje, tak aby powstały zdania prawdziwe.

0–3 p.

Rywalizacja papieża i patriarchy Konstantynopola doprowadziła do (*wielkiej schizmy wschodniej* / *wypraw krzyżowych*).

Arabeska to element typowy dla sztuki (*arabskiej* / *bizantyjskiej*).

Kłątwa, która powoduje wykluczenie z Kościoła to (*ekskomunika* / *inwestytura*).

- 10** Uzupełnij zdanie. Otocz kółkiem odpowiedź A albo B i jej dokończenie 1., 2. lub 3.

0–1 p.

Za symboliczny koniec średniowiecza uważa się upadek

A. cesarstwa bizantyjskiego,	do którego doszło w	1. XII wieku.
B. państwa Franków,		2. XIV wieku.
		3. XV wieku.

11 Wyjaśnij znaczenie podanych pojęć.

0–3 p.

- Koran – _____
- meczet – _____
- patriarcha – _____

12 Przeczytaj tekst źródłowy. Następnie wykonaj polecenia.

0–3 p.

Tymczasem dowiedzieliśmy się o zbliżaniu się króla, który zanim jeszcze stanął we Włoszech, wysłał do nas przodem konne poselstwo, oświadczając gotowość zadośćuczynienia Bogu i św. Piotrowi i dla poprawy życia przyrzekając zachować bezwzględne posłuszeństwo, byle tylko mógł uzyskać od nas łaskę przebaczenia i apostolskiego błogosławieństwa. Gdy wśród długich, spornych narad, za pośrednictwem posłów, ostro strofowaliśmy¹ go za jego występki, wreszcie on nie okazując wrogich lub zuchwałych zamiarów, w towarzystwie kilku ludzi zjawił się w mieście Canossie, w którym przebywaliśmy. Tam przez trzy dni stojąc u bramy zamku, zdjawszy szaty królewskie, boso, we włosienicy², nie pierwszej przestał błagać z wielkim płaczem zmiłowania apostolskiego, aż u wszystkich, którzy tam przybyli i do których uszu owe jęki doszły, wzbudził taką litość i współczucie [...].

Źródło: *Wiek V–XV w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 2003, s. 128.

¹ Strofować – pouczać, karcić.

² Włosienica – ubranie wykonane z szorstkiej tkaniny noszone na znak pokuty.

a) Wstaw znak „x” w kratki obok postaci, które brały udział w opisanych wydarzeniach.

☐ Urban II	☐ Grzegorz VII	☐ Henryk IV	☐ Justynian Wielki
-----------------------------------	---------------------------------------	------------------------------------	---

b) Napisz, jakie były skutki opisywanych wydarzeń.

13 Przyjrzyj się fotografii. Następnie wykonaj polecenia.

0–2 p.

a) Podkreśl właściwe dokończenie zdania.

Przedstawiona na zdjęciu budowla to

- A. meczet Kaaba w Mekce.
- B. kaplica Karola Wielkiego w Akwizgranie.
- C. bazylika Grobu Pańskiego w Jerozolimie.
- D. bazylika Hagia Sophia w Stambule.

b) Napisz, który władca wznosił przedstawioną budowlę.

